

giques les gravacions amb King Oliver. I també les fetes amb la seva orquestra. Les sèries del Hot Five i Hot Seven s'han de tenir com a model·liques encara que precisament no siguin del 40. A destacar d'entre els seus músics, Barney Bigard (cl.) i Jack Teagarden. Ja en els 40 i 50, el pianista Billy Kyle i el trombonista Trummy Young... En fi, sobre Armstrong podríem emplenar molts folis.

Una altra celebritat dels anys 30 i començaments dels 40, fou el pianista Thomas "Fats" Waller. La sèrie de gravacions amb Herman Autrey (tp.) i Gens Cedric (saxo), sortosament reeditades en els àlbums del "MEMORIAL FATS WALLER", són tot un promptuari del bon jazz.

Cap al final dels 40, aparegueren en el firmament musical, grups fabulosos com el de Lionel Hampton i, bastant més endavant, el de Quincy Jones... Recordem, dels anys 40, a Glenn Miller, el grup del trompeta Harry James, el clarinetista Artie Shaw...

És al 1945 que neix el BE-BOP. Els músics que revolucionen les formes tradicionals actuen al MINTON'S de Nova York. Aquests són Charlie Parker (saxo) i Dizzy Gillespie (tp.). Va córrer molta tinta amb motiu d'aquest succés. Amb l'evolució iniciada a través del BOP, es varen trencar motlles, i les recerques, de llavors ençà, han estat més o menys constants. Aparegueren formes amb denominacions varies: "Free Jazz", "Cool", "West Coast"... i van apareixent excel-

lents músics que no es conformen amb el simple paper de copiar o variar el que havien fet els seus antecessors. Juguen al "tot o no res". I, per tant, es comprometen davant seu i davant dels demés, cercant noves formes, nous ritmes, noves sonoritats... fan ús i gala dels seus estudis i coneixements i això en el fons, és d'agrair.

D'Armstrong, només en va néixer un. Copiar-lo, no és possible. Imitar-lo, grotesc. Era, per tant, correcte, que les noves generacions no volguessin seguir el camí fressat. Tenen coneixements i medis per a fer moltes altres coses.

John Coltrane ha estat un dels grans innovadors. Han estat, també, homes de l'evolució, Thelonius Monk, Miles Davis, Charlie Mingus i tot un llarg etc. Seguirà corrent molta tinta sobre si és JAZZ o no, el que aquests fan. Refuso, de totes maneres entrar en la polèmica.

Espero, no obstant, que amb el seu escodrinyar no acabin fent mal al Jazz.

No perdem de vista que, "fest-ho com vulguis, però si no hi ha SWING, del JAZZ en quedarà ben poca cosa"...

Pere Crusellas i Solsona

